

[Stegger Nielsen.]

Jonstrup Statsseminarium nedlægges, men genopstaar i Vordingborg; Vordingborg og Th. Langs Seminarier nedlægges, og ligeledes ophører Femmers Kvindeseminarium. I Folketingsudvalgets Betænkning opgøres de aarlige Besparelser herved til for de første 5 Aar efter Nedlæggelsen at andrage 123 521 Kr. og efter 5 Aars Forløb 135 621 Kr., og den fulde Besparelse bliver, naar Ventepenge er betalt, 186 421 Kr., altsaa ret store aarlige Besparelser — jeg vil dog her indskyde: saafremt disse Beregninger kan holde, og vi maa i det Udvalg, der faar med Sagen at gøre, have disse Forhold nærmere undersøgt.

For alle de Seminarier, der her er Tale om at nedlægge, gælder det jo, at de har deres Traditioner og deres Historie, det har ethvert Seminarium, og derfor vil der naturligvis fremkomme Protester mod Nedlæggelsen fra de paagældende Steder. Uforstaaeligt er det ikke, det er altid vemodigt at skulle stryge Flaget. Jeg vil gerne sige et Par Ord til sidst om dette Forhold. Jonstrup er et gammelt anset Statsseminarium, Landets ældste, det byder gode Betingelser for Læreruuddannelsen ved sin Beliggenhed i en naturskøn Egn, landlige Omgivelser og dog nær København; og som det er indrettet — det Indtryk har jeg faaet —, byder det ogsaa en forholdsvis billig Uddannelse for Eleverne. Bygningerne lader noget tilbage at ønske, det kan ikke nægtes, men jeg mener alligevel, at vi nøje maa overveje, om Fordelene ved den foreslaaede Flytning af Jonstrup Statsseminarium til Vordingborg i økonomisk Henseende er saa store, at de berettiger denne Forandring. Man maa ogsaa huske, at det vil koste meget at istandsætte Jonstrup Seminariums Bygninger til andet Brug; det er stadig her Staten, der er Tale om, og en nærmere Vejledning om, hvad man i saa Henseende har tænkt sig, foreligger ikke for os i Dag. Vi maa derfor vide, inden vi naar til et endeligt Resultat i dette høje Ting, hvad Jonstrup Statsseminarium skal bruges til i Fremtiden, og hvor meget det vil koste at istandsætte det.

Om Vejle Stats-Forskoleseminarium vil jeg sige, at rent umiddelbart tiltaler det mig ikke, at man flytter dette. Ikke mindst her er der nemlig Tale om baade Tradition og Idé. Det var en initiativrig og særpræget Personlighed, den kendte Skolemand og Historiker R. J. Holm, der grundlagde dette første Forskoleseminarium i Danmark, som byggede paa den praktiske Uddannelse mere end paa den eksamensmæssige, og hvor

den gode Udvikling baade menneskeligt og pædagogisk i Forening med Forstaaelse af og Kærlighed til Lærergemningen stæde var Nr. 1 fremfor Oparbejdelsen af et bestemt Kundskabsstof. Det var Kærnen i Holms Virksomhed; der er øvet en god Gerning blandt de Mennesker, som er uddannet paa dette Seminarium, og det blev Moderseminarium for de øvrige Forskoleseminarer. Rent umiddelbart tiltaler det mig heller ikke, at man flytter et Forskoleseminarium fra landlige Omgivelser ind paa Byens Brosten, da det dog er paa Landet, at de dér uddannede Lærerinder skal have deres Virksomhed.

Th. Langs Seminarium i Silkeborg ligger jo i en By, hvor der er et Seminarium til, og naar der er Tale om Nedlæggelse af Seminarier overhovedet, kan et saadant Forhold ikke lades ude af Betragtning. Men ogsaa denne Institution — jeg skal ikke opholde mig nærmere herved — har sin gode Fortid og sin Idé at pege hen paa. Den har derfor Krav paa den samme nøgterne og uhildede Bedømmelse som andre.

Femmers Kvindeseminarium i København nedlægges, som det er sagt, faktisk af Københavns Kommune. Det skal jeg heller ikke opholde mig ved, men ellers kan det samme siges om dette Seminarium som om de øvrige, at der ogsaa dér er gjort et dygtigt og godt Arbejde.

Der er Modstand mod dette Lovforslag fra Jonstrup, Vejle og Frk. Langs Seminarium. Naa, den højtærede Minister hævder jo, at Modstand vil der altid komme, og han appellerede til, at man lod Særinteresserne ligge. Det skal jeg ikke modsige; disse Interesser kan ikke være afgørende for Rigsdagen, der maa træffe sin Bestemmelse under Forholdenes Tryk, men jeg kan ikke nægte, at ulige mere tiltalende vilde det være, om man kunde opnaa de samme Fordele for Staten gennem en Forstaaelse med de paagældende Seminarier og deres Ejere paa Frivillighedens Grund. Det er muligvis ikke gør ligt, men det maa undersøges.

Mit Parti anerkender det dobbelte Formaal med Lovforslaget, Begrænsningen af Antallet af uddannede Lærere og Besparelsen for Staten. Det er vor Opfattelse, at dette Problem i Øjeblikket ikke lader sig afvise, som Forholdene i vort Land har udviklet sig. Over for Enkelthederne i Forslaget stiller vi os paa Forhaand noget tvivlende. Jeg er ikke tilbøjelig til at tro, at der kan findes andre Veje, ad hvilke det samme Maal kan naas; Landstinget har tidligere, dette være sagt i al Beskedenhed,